

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाह देवबाट जारी गरिबक्सेको तल
लेखिए बमोजिमको अध्यादेश सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः—

२०३२ सालको अध्यादेश नं. १०

**स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विवि
विरुद्धावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर
ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम
उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र
अङ्गरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रवल
गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री
श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाह देव देवानाम् सदा
समरविजयिनाम् ।**

पञ्चायतका वर्गीय संगठनहरूको स्थापना, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था

गर्न र पञ्चायतको कुनै निकायको सदस्य हुन कुनै वर्गीय संगठनको

सदस्य हुन पर्ने व्यवस्था गर्न बनेको अध्यादेश

प्रस्तावना : नेपालको संविधानको धारा ६७ क अनुसार पञ्चायतका वर्गीय संगठनहरूको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार र पञ्चायतको कुनै निकायको सदस्य हुन तथा कायम रहन अनिवार्य रूपले कुनै एक वर्गीय संगठनको संक्रिय सदस्य हुन पर्ने गर्न तत्काल व्यवस्था गर्न आवश्यक भएको र हाल राष्ट्रिय पञ्चायतको अधिवेशन न भएकोले,

**श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाह देवबाट नेपालको संविधानको धारा
५७ अनुसार यो अध्यादेश जारी गरिबक्सेको छ ।**

परिच्छेद- १

प्रारम्भक

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ : (१) यस अध्यादेशको नाम “वर्गीय संगठन अध्यादेश,

२०३२” रहेको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभाग प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) यो दफा, दफा २३ र दफा २८ नेपाल अधिराज्यभर तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् र अरु दफाहरू श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको क्षेत्रमा तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस अध्यादेशमा—

(क) “किसान” भन्नाले आफ्नो शारीरिक श्रमले खेती गर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ख) “मजदूर” भन्नाले कुनै उद्योग, मील, कारखाना वा यातायातको साधनमा आफ्नो शारीरिक श्रमले कुनै मजूरी वा पारिश्रमिक लिई काम गर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ र यो शब्दले मजूरी लिई मालसामान बोकेर परिवहन गर्ने व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ ।

(ग) “भूतपूर्व सैनिक” भन्नाले शाही नेपाली सेना, काली दल, छचास कम्पनी, शार्दूल जड्ड, समर जड्ड, रण शार्दूल लगायत सबै मिलिसीया वा अन्य राष्ट्रको सैनिक सेवामा कम्तीमाएक वर्ष काम गरी अवकाश पाएका, राजीनामा गरेका वा खारेजीमा परेका व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(घ) “संगठन” भन्नाले दफा ३ अनुसार स्थापना भएको वर्गीय संगठन सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “कार्य समिति” भन्नाले संगठनको प्रारम्भिक वा जिल्ला कार्य समिति सम्झनु पर्छ ।

(च) “पदाधिकारी” भन्नाले कार्य समितिको सभापति, सचिव र कोषाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(छ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो अध्यादेश अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद- २

संगठनको स्थापना

३. संगठनको स्थापना : देहाय बमोजिमको संगठनहरूको स्थापना हुनेछ र ती संगठनहरूको चिह्न र झण्डा तोकिए बमोजिम हुनेछ:-

(क) नेपाल किसान संगठन,

(ख) नेपाल युवक संगठन ,

(ग) नेपाल महिला संगठन,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मुत्र लागु हुनेछ।

- (घ) नेपाल प्रौढ संगठन,
 (ङ) नेपाल मजदूर संगठन,
 (च) नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठन।

४. संगठनका उद्देश्यहरू : संगठनका उद्देश्यहरू देहाय बमोजिमका हुनेछन्:-

- (क) आ-आफ्नो वर्गलाई देश र नरेशप्रतिको आफ्नो उत्तरदायित्व र कर्तव्य-प्रति जागरूक राखी उनीहरूको शक्तिलाई संगठित गरी राष्ट्रनिर्माणमा लगाउने,
- (ख) स्थानीय पञ्चायतद्वारा निर्धारित कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लाल-परिवालन गर्ने,
- (ग) दलविहीन प्रजातान्त्रिक पञ्चायत प्रणाली र वर्गसामन्जस्य तथा सहयोगको सिद्धान्तलाई सुदृढ तुल्याउने आ-आफ्नो वर्गलाई प्रयत्नशील गराउने,
- (घ) आ-आफ्नो वर्गको सामूहिक शक्तिलाई अरु संगठनहरूसँग कार्यक्रमको आधारमा समन्वय र सामन्जस्य ल्याउने,
- (ङ) आ-आफ्नो वर्गको सर्वतोमुखी हित र विकासको लागि काम गर्ने।

५. सदस्यता : (१) यो अध्यादेश र यस अध्यादेश अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही, देहायका व्यक्ति देहायका संगठनको साधारण सदस्य हुन सक्नेछन्:-

- (क) १८ वर्ष उमेर पुगेको किसान, नेपाल किसान संगठनको,
 (ख) १८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाधेको युवक वा युवती, नेपाल युवक संगठनको,
 (ग) १८ वर्ष उमेर पुगेकी महिला, नेपाल महिला संगठनको,
 (घ) ४० वर्ष नाधेको व्यक्ति, नेपाल प्रौढ संगठनको,
 (ङ) १८ वर्ष उमेर पुगेको मजदूर, नेपाल मजदूर संगठनको, र
 (च) १८ वर्ष उमेर पुगेको भूतपूर्व सैनिक, नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठनको।

(२) संगठनको सक्रिय सदस्य हुनको लागि उपदेश (१) मा लेखिएको अतिरिक्त देहाय बमोजिमको थप योग्यता हुनु पर्नेछ:-

- (क) गाउँफक्के राष्ट्रिय अभियान समिति, राष्ट्रिय पञ्चायत, जिल्ला पञ्चायत, नगर पञ्चायत, गाउँ पञ्चायत, नेपाल किसान संगठन, नेपाल युवक संगठन, नेपाल महिला संगठन, नेपाल मजदूर संगठन र नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठन-मध्ये कुनै एकको सदस्य भई काम गरेको,
- (ख) कम्तीमा दुई वर्ष संगठनको साधारण सदस्य भई सक्रियतापूर्वक काम गरेको आधारमा देश १४ बमोजिमको सदस्यता अभियान समितिले सक्रिय सदस्य बनाउन योग्य ठहराएको, वा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) गाउँफकं राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिले सक्रिय सदस्य हुन योग्य छ भनी अनुमोदन गरेको ।

६. अयोग्यता : देहाय बमोजिमको अयोग्यता भएको कुनै व्यक्ति कुनै संगठनको कुनै तहको सदस्य हुन वा रहन सक्ने छैन:-

(क) गैर नेपाली नागरिक,

(ख) मगज बियेको,

(ग) निर्वाचित सम्बन्धी अपराधमा कुनै अदालतबाट १ महीनाभन्दा बढी कैदको सजाय भै त्यस्तो सजाय भोगिसकेको मितिले १ वर्षको अवधि ननाधेको,

(घ) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट दोषी प्रमाणित भई सो वापत ६ महीनाभन्दा बढी कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भोगी सकेको मितिले ५ वर्षको अवधि ननाधेको ।

७. पदावधि: सभापति बाहेक प्रत्येक संगठनको कार्य समितिको सदस्यको पदावधि चार वर्षको हुनेछ ।

८. कार्य समितिको सदस्यता कायम नरहने : (१) कुनै संगठनको सम्बन्धित कार्य समितिको सदस्यता देहायको अवस्थामा कायम रहने छैन :-

(क) संगठनको प्रारम्भिक कार्य समितिको सभापतिले सम्बन्धित गाउँफकं राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिमा र जिल्ला कार्य समितिको सभापतिले सम्बन्धित गाउँफकं राष्ट्रिय अभियान अच्चल समितिमा र अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यले सम्बन्धित कार्य समितिको सभापति समक्ष आफ्नो हस्ताक्षरले राजीनामा दिएमा,

(ख) आचार संहिता उल्लङ्घन गरे वापत हटाइएकोमा,

(ग) सक्रिय सदस्य नरहेमा, वा

(घ) कानूनक अयोग्य भएमा ।

(२) कुनै व्यक्तिको प्रारम्भिक कार्य समितिको सदस्यता कायम नरहेमा निजको सम्बन्धित जिल्ला कार्य समितिको सदस्यता स्वतः समाप्त हुनेछ ।

(३) सम्बन्धित पञ्चायतमा कार्य समितिको सभापतिको पदावधि समाप्त भएमा निज स्वतः सभापति पदबाट हट्नेछ ।

९. बढी संगठनको कार्य समितिको सदस्य हुन नसक्ने : कुनै व्यक्ति एकभन्दा बढी संगठनको कार्य समितिको सदस्य हुन सक्ने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको प्रात्र लागु हुनेछ ।

परिच्छेद- ३

संगठनको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार

१०. प्रारम्भिक परिषद् : नगर पञ्चायत क्षेत्रमा भएका वडाहरूलाई सम्बन्धित गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान अञ्चल समितिले तोके अनुसार बढीमा नौ वडासम्मको एक क्षेत्र र सम्पूर्ण गाउँ पञ्चायत क्षेत्रलाई एक क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक क्षेत्रमा संगठनको प्रारम्भिक परिषद् गठन हुन सक्नेछ ।

तर प्रारम्भिक परिषद् गठन गर्नलाई तोकिए बमोजिमको संख्यामा सक्रिय सदस्यहरू हुनु अनिवार्य हुनेछ ।

११. प्रारम्भिक कार्य समिति : (१) संगठनको प्रारम्भिक परिषद् गठन भएको प्रत्येक क्षेत्रमा संगठनको प्रारम्भिक कार्य समिति गठन हुनेछ ।

(२) प्रारम्भिक कार्य समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) नगर पञ्चायत क्षेत्रमा सम्बन्धित नगर पञ्चायत र गाउँ पञ्चायत क्षेत्रमा सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका सदस्यहरूमध्ये गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिले तोकेको व्यक्ति-सभापति,

(ख) प्रारम्भिक परिषद्का सक्रिय सदस्यहरूले आफूमध्येबाट निर्वाचन गरेका चार जना-सदस्य ।

(३) प्रारम्भिक कार्य समितिका सदस्यहरूमध्ये सभापतिले तोकेका सदस्यहरू समितिको सचिव र कोषाध्यक्ष हुनेछन् ।

(४) प्रारम्भिक कार्य समितिको सभापति सम्बन्धित प्रारम्भिक परिषद्को पदेन सभापति हुनेछ ।

१२. जिल्ला कार्य समिति : (१) प्रत्येक जिल्लामा संगठनको जिल्ला कार्य समिति गठन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको जिल्ला कार्य समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) जिल्ला पञ्चायतको सदस्यहरूमध्ये सम्बन्धित गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान अञ्चल समितिले तोकेको व्यक्ति-सभापति,

(ख) जिल्ला पञ्चायत ऐन, २०१६ को दफा १४ को उपदफा (२) मा उल्लेख भए बमोजिम जिल्लाभित्रका नौ इलाकामा प्रत्येक इलाकाभित्र पर्ने विभिन्न प्रारम्भिक कार्य समितिका सदस्यहरूले आफूमध्येबाट निर्वाचन गरी पठाएको एक जनाको दरले नौ इलाकाबाट हुन आउने नौ जना-सदस्य ।

आधिकारिकता मुद्रण लिखिगबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि कुनै जिल्लाको कुनै इलाकाभित्र कुनै प्रारम्भिक कार्य समिति गठन हुन सकेको रहेन्छ भने बाँकी इलाकाभित्रका प्रारम्भिक कार्य समितिबाट उपदफा (२) को खण्ड (ख) मा लेखिए बमोजिम निर्वाचित भई आएका सदस्यहरूबाट जिल्ला कार्य समितिं गठन हुन सक्नेछ ।

तर यस उपदफा बमोजिम जिल्ला कार्य समिति गठन हुँदा कम्तीमा सभापति बाहेक ३ जना सदस्य हुन अनिवार्य हुनेछ र तीन जना सदस्य नषुगी एक वा दुई मात्र सदस्य निर्वाचित भएमा तीन सदस्यको कार्य समिति बनाउन नषुग हुन आउने सदस्य सम्बन्धित गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिले प्रारम्भिक कार्य समितिका सदस्यहरूबाट तोकिदिनेछ ।

(४) जिल्ला कार्य समितिका सदस्यहरूमध्ये सभापतिले तोकेका सदस्यहरू सचिव र कोषाध्यक्ष हुनेछन् ।

(५) प्रारम्भिक कार्य समितिका सभापति जिल्ला कार्य समितिको सदस्यको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन पाउने छैन ।

१३. कार्य समितिको सदस्यता कायम रहनेः दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि नेपाल युवक संगठनको कुनै सक्रिय सदस्यको उमेर प्रारम्भिक वा जिल्ला कार्य समितिको सदस्यमा निर्वाचित भएपछि चालीस वर्ष नाघे तापनि आफ्नो पदावधिसम्म निज सो पदमा कायम रहनेछ ।

तर सो अवधिभित उक्त संगठनको कुनै निर्वाचनमा भागलिन पाउने छैन ।

१४. सदस्यता अभियान समिति : (१) दफा १० मा उल्लेख भए बमोजिमको प्रत्येक क्षेत्रमा सदस्यता अभियान समिति गठन गरिनेछ र त्यस्तो समितिले संगठनको साधारण र सत्रिय सदस्यता तोकिए बमोजिम प्रदान गर्नेछ ।

(२) देहाय बमोजिमको सदस्यता अभियान समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) गाउँ पञ्चायत क्षेत्रमा खडा भएको सदस्यता अभियान समितिमा सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतको प्रधानपञ्च, उपप्रधानपञ्च र गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिले उक्त पञ्चायतका मनोनीत सदस्यहरूमध्ये तोकेको व्यक्ति,

(ख) नगर पञ्चायत क्षेत्रमा खडा भएको सदस्यता अभियान समितिमा नगर पञ्चायतका सम्बन्धित वडाका सदस्यहरू र गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिले उक्त पञ्चायतका मनोनीत सदस्यहरूमध्ये तोकेको व्यक्ति ।

१५. परिषद्को बैठकः संगठनको प्रारम्भिक परिषद्को बैठकको कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. परिषद्को कर्तव्य तथा अधिकारः संगठनको प्रारम्भिक परिषद्को कर्तव्य तथा अधिकार

देहाय बमोजिमको हुनेछः—

(क) प्रारम्भिक कार्य समितिको काममा सहयोग, सुझाव र सल्लाह दिने, र

(ख) तोकिए बमोजिम अरु कर्तव्यको पालन र अधिकारको प्रयोग गर्ने।

१७. कार्य समितिको बैठकः कार्य समितिको बैठकको कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१८. कार्य समितिको कर्तव्य र अधिकारः (१) प्रारम्भिक कार्य समितिको कर्तव्य र अधिकार

देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) वार्षिक कार्यक्रम बनाउन सम्बन्धित नगर वा गाउँ पञ्चायतलाई सहयोग,

सुझाव र सल्लाह दिने, त्यस्तो कार्यक्रम सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गर्न जनपरिचालनमा सधाउ पुऱ्याउने र सो कार्यक्रमबाटे सम्बन्धित जिल्ला कार्य-

समितिलाई जानकारी दिने, (२) कार्यक्रमको सम्बन्धित जिल्ला कार्य-

(ख) वर्षभरमा भएको कामको प्रतिवेदन सम्बन्धित नगर वा गाउँ पञ्चायतमा

पठाउने र सोको जानकारी प्रारम्भिक परिषद्को बैठकलाई दिने,

(ग) प्रगति विवरण तैयार गरी सम्बन्धित नगर वा गाउँ पञ्चायत र जिल्ला कार्य-

समितिमा पठाउने,

(घ) आय-व्ययको हिसाब लेखापरीक्षण गराई प्रतिवेदन साथ सम्बन्धित नगर

वा गाउँ पञ्चायतमा पठाउने, र

(ङ) तोकिए बमोजिम अरु कर्तव्यको पालन र अधिकारहरूको प्रयोग गर्ने।

(२) जिल्ला कार्य समितिको कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) प्रारम्भिक कार्य समितिले पठाएको कार्यक्रम र प्रगति विवरण उपर विचार गरी

आफ्नो राय दिने,

(ख) विभिन्न प्रारम्भिक कार्य समितिहरूमा समन्वय ल्याउने, र

(ग) तोकिए बमोजिम अरु कर्तव्यको पालन र अधिकारको प्रयोग गर्ने।

१९. पदाधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारः पदाधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

तोकिए बमोजिम हुनेछ।

२०. निर्वाचन सच्चालन गर्ने: (१) सदस्यता अभियान समितिले सम्बन्धित प्रारम्भिक कार्य

समितिका सदस्यहरूको निर्वाचन सच्चालन गर्नेछ।

(२) जिल्ला कार्य समितिका सदस्यहरूको निर्वाचन देहायका सदस्यहरू भएको

समितिले गराउनेछः—

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) सम्बन्धित जिल्ला पञ्चायतका सभापति—सदस्य ।

(ख) सम्बन्धित जिल्ला पञ्चायतका उपसभापति—सदस्य ।

(ग) सम्बन्धित जिल्ला पञ्चायतका मनोनीत सदस्यहरूमध्ये सम्बन्धित गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान अञ्चल समितिले तोकेको व्यक्ति—सदस्य ।

(३) निर्वाचितको कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२१. निर्वाचितसम्बन्धी उजूरी : (१) प्रारम्भिक कार्य समितिको निर्वाचितसम्बन्धी उजूरी गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समितिमा र जिल्ला कार्य समितिको निर्वाचितसम्बन्धी उजूरी गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान अञ्चल समितिमा लाग्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको उजूरी सम्बन्धित गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान समितिबाट वा सो समितिबाट तोकेको अधिकारीबाट कारबाई र किनारा हुनेछ र सो समितिबाट अधिकारीबाट भएको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(३) निर्वाचितसम्बन्धी उजूर फर्छेचौट गर्ने कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२२. रिक्त स्थानमा निर्वाचित : संगठनको कुनै कार्य समितिको सदस्यको पदावधि समाप्त नहुँदै निजको स्थान रिक्त हुन गएमा सो रिक्त स्थानको बाँकी अवधिको लागि मात्र निर्वाचित हुन सक्नेछ ।

परिच्छेद-५

वर्गीय संगठनको केन्द्रीय सल्लाहकार समिति

२३. केन्द्रीय सल्लाहकार समिति : (१) वर्गीय संगठनहरूको सम्बन्धमा गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिलाई सल्लाह, सुझाव तथा सहयोग दिनको लागि एक केन्द्रीय सल्लाहकार समिति रहनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा प्रत्येक संगठनबाट चार जनाको हिसाबले गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिद्वारा मनोनीत जम्मा चौबीस जना सदस्यहरू रहनेछन् ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सदस्य मनोनयन गर्दा गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिले आ-आपनो संगठनको कार्ममा योगदान गरेको आधारमा प्रत्येक विकासक्षेत्रबाट एक जना पर्ने गरी मनोनयन गर्नेछ ।

(४) गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिले आफूमध्येबाट तोकेको व्यक्ति उक्त सल्लाहकार समितिको अध्यक्ष हुनेछ ।

(५) केन्द्रीय सल्लाहकार समितिले विदेशस्थित समान प्रकारका संगठन तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूसंग सम्पर्क राख्नेछ ।

(६) केन्द्रीय सल्लाहकार समितिको अन्य काम, कर्तव्य, अधिकार तथा कार्यविधि लाग्न गाउँफक्का राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

२४. पञ्चायतको सदस्य हुन संगठनको सदस्य हुनु पर्ने : कुनै व्यक्ति पञ्चायतको कुनै पनि तहको निकायको सदस्य पदमा निर्वाचित हुन र कायम रहन कुनै एक संगठनको सक्रिय सदस्यता प्राप्त गर्न अनिवार्य हुनेछ ।

२५. तल्लो तहको गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान गठन न भएको अवस्थामा माथिलो तहले गर्ने : गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समिति गठन न भएको अवस्थामा यो अध्यादेश बमोजिग उक्त जिल्ला समितिले गर्नु पर्ने काम गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान अच्चल समितिले र गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान अच्चल समिति गठन न भएको अवस्थामा उक्त अच्चल समिति र गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान जिल्ला समिति समेतले यो अध्यादेश बमोजिम गर्नु पर्ने काम गाउँफर्क राष्ट्रिय अभियान केन्द्रीय समितिले गर्नेछ ।

२६. नियम बनाउने अधिकार : (१) यो अध्यादेशको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न श्री ५ को सरकारले नियम बनाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) ले दिएको अधिकारको सर्व सामान्यतामा प्रतिकूल असर नपारी ती नियमहरूमा देहायका कुराहरूको व्यवस्था गर्न सकिनेछ:-

(क) सक्रिय सदस्यता कायम नरही साधारण सदस्य हुने अवस्थाबारे,

(ख) सदस्यता शुल्क र सदस्यता नवीकरण गर्नेबारे ।

२७. बाधा अड्काउ फुकाउने : यो अध्यादेशमा लेखिएको कुनै कुरा कार्यान्वित गर्न बाधा अड्काउ परेमा श्री ५ को सरकारले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी आवश्यक आदेश जारी गर्न सक्नेछ र त्यस्तो आदेश यसै अध्यादेशमा परे सरहमानिनेछ ।

२८. खारेजी : (१) निम्नलिखित ऐन बमोजिम स्थापना भएका केन्द्र र अच्चल स्तरका संगठन र ती ऐनमा भएका तत्सम्बन्धी व्यवस्थाहरू खारेज गरिएका छन्:-

(क) नेपाल किसान संगठन ऐन, २०२५

(ख) नेपाल युवक संगठन ऐन, २०२५

(ग) नेपाल महिला संगठन ऐन, २०२५

(घ) नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठन ऐन, २०२५

(२) उपदफा (१) अनुसार खारेज भई सोही उपदफामा उल्लेख गरिएका ऐनहरूमा बाँकी रहेका प्रारम्भिक र जिल्ला संगठनसम्बन्धी व्यवस्थाहरू जुन बजुन क्षेत्रमा यो अध्यादेशको दफा २४ बाहेक बाँकी अन्य दफाहरू लागू हुँदै जानेछन् तत् तत् क्षेत्रमा उक्त ऐनहरू निष्क्रिय हुनेछन् र यो अध्यादेशको दफा २४ बाहेक अरू बाँकी सर्व दफाहरू नेपाल आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ ।

अधिराज्यभर लागू भएपछि उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएका सबै ऐनहरू स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

(३) नेपाल मजदूर संगठन ऐन, २०२५ मा रहेको नेपाल मजदूर केन्द्रीय परिषद्, नेपाल मजदूर केन्द्रीय कार्य समिति र नेपाल मजदूर संगठन केन्द्रीय अधिवेशन र सो ऐनमा भएको तत्सम्बन्धी व्यवस्था खारेज गरिएका छन् ।

(४) उपदफा (३) अनुसार खारेज भई सोही उपदफामा उल्लेख गरिएको ऐनमा बाँकी रहेका प्रारम्भिक औद्योगिक मजदूर सभा, प्रारम्भिक यातायात मजदूर सभा, औद्योगिक मजदूर प्रारम्भिक कार्य समिति, यातायात मजदूर प्रारम्भिक कार्य समिति, औद्योगिक मजदूर केन्द्रीय कार्य समिति, यातायात मजदूर केन्द्रीय कार्य समितिसम्बन्धी व्यवस्थाहरू जुन जुन क्षेत्रमा यो अध्यादेशको दफा २४ बाहेक बाँकी दफाहरू लागू हुँदै जाने छन् तत् तत् क्षेत्रमा उक्त ऐन निष्क्रिय हुनेछ र यो अध्यादेशका दफा २४ बाहेक अरु सबै बाँकी दफाहरू नेपाल अधिराज्यभर लागू भएपछि नेपाल मजदूर संगठन ऐन, २०२५ स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

(५) यो अध्यादेशको दफा ३ कुनै क्षेत्रमा लागू भई सो दफा अन्तर्गत [चिह्न र झण्डा तोकिएपछि निम्नलिखित ऐन अन्तर्गत गठन भएका संगठनहरूले पनि आफू कायम रहेसम्म सोही चिह्न र झण्डा प्रयोग गर्नेछन् र उक्त ऐनहरूमा भएको चिह्न र झण्डासम्बन्धी व्यवस्था खारेज भएको मानिनेछ:-

- (क) नेपाल किसान संगठन ऐन, २०२५
- (ख) नेपाल युवक संगठन ऐन, २०२५
- (ग) नेपाल महिला संगठन ऐन, २०२५
- (घ) नेपाल मजदूर संगठन ऐन, २०२५
- (ङ) नेपाल भूतपूर्व सैनिक संगठन ऐन, २०२५

(६) पञ्चायत सदस्यहरूको वर्गीय र व्यावसायिक संगठनको सदस्यतासम्बन्धी ऐन, २०२६ खारेज गरिएको छ ।

लालमोहर सदर मिति:- २०३२।८।२६।६

आज्ञाले-

चडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित सुनिष्पष्ठि मात्र लागू हुनेछ।